

НАРЕДБА № 3 ОТ 1 АВГУСТ 2008 Г. ЗА НОРМИТЕ ЗА ДОПУСТИМО СЪДЪРЖАНИЕ НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА В ПОЧВИТЕ

*В сила от 12.08.2008 г. Издадена от Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването и Министерството на земеделието и храните
Обн. ДВ. бр.71 от 12 Август 2008г.*

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се определят:

1. нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите;
2. изискванията за вземане и изпитване на почвени проби за определяне съдържанието на вредни вещества.

Глава втора. ПРЕДОХРАНИТЕЛНИ КОНЦЕНТРАЦИИ (ПК), МАКСИМАЛНО ДОПУСТИМИ КОНЦЕНТРАЦИИ (МДК), ИНТЕРВЕНЦИОННИ КОНЦЕНТРАЦИИ (ИК) ЗА ТЕЖКИ МЕТАЛИ И МЕТАЛОИДИ (ТММ) И УСТОЙЧИВИ ОРГАНИЧНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ (УОЗ) И НЕФТОПРОДУКТИ В ПОЧВИТЕ



Чл. 2. Нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите са определени въз основа на оценка на риска за околната среда и човешкото здраве в три нива:

1. предохранителни концентрации;
2. максимално допустими концентрации;
3. интервенционни концентрации.



Чл. 3. Съдържанията по [чл. 2](#) на тежки метали и металоиди са определени като концентрации, посочени в [приложение № 1, табл. 1 - 3](#), като се отчитат типът земеползване, обектите на опазване, механичният състав и рН (H₂O) на почвите.



Чл. 4. Съдържанията по [чл. 2](#) на устойчиви органични замърсители и нефтопродукти са определени като концентрации, посочени в [приложение № 2](#), без да се отчита типът земеползване, обектите на опазване, механичният състав и рН (H₂O) на почвите.

Глава трета. ВЗЕМАНЕ И ИЗПИТВАНЕ НА ПОЧВЕНИ ПРОБИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ СЪДЪРЖАНИЕТО НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА В ПОЧВИТЕ



Чл. 5. (1) За определяне съдържанието на вредни вещества в почвите се вземат и изпитват почвени проби по методи съгласно български или международни стандарти, а ако няма такива - по валидирани вътрешноведомствени методи.

(2) Вземането и изпитването на почвени проби се извършва от акредитирани лаборатории.

(3) Задължителната дълбочина за вземане на почвени проби е посочена в [приложение № 3](#).

(4) Използваните методи за изпитване гарантират граница на откриване за съответното вредно вещество с един порядък по-ниска от нормите по [чл. 2](#).

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "[Вредни вещества](#)" са изброените в приложенията метали, металоиди и органични вещества.

2. "[Предохранителна концентрация](#)" е съдържание на вредно вещество в почвата в mg/kg, превишаването на която не води до нарушаване на почвените функции и до опасност за околната среда и човешкото здраве.

3. "[Максимално допустима концентрация](#)" е съдържание на вредно вещество в почвата в mg/kg, превишаването на която при определени условия води до нарушаване на почвените функции и до опасност за околната среда и човешкото здраве.

4. "[Интервенционна концентрация](#)" е съдържание на вредно вещество в почвата в mg/kg, превишаването на която води до нарушаване на почвените функции и до опасност за околната среда и човешкото здраве.

6. "[Обекти на опазване](#)" са човекът, почвите и подземните води.

7. "[Тип земеползване](#)" е предназначението на териториите, определено с устройствените схеми и планове.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Наредбата се издава на основание [чл. 14, ал. 1](#) от Закона за почвите (ДВ, бр. 89 от 2007 г.).



§ 3. Тази наредба отменя [Наредба № 3 от 1979 г. за норми относно допустими съдържания на вредни вещества в почвата](#) (обн., ДВ, бр. 36 от 1979 г.; изм. и доп., бр. 5 от 1996 г., бр. 54 от 1997 г., бр. 21 от 2000 г.; доп., бр. 39 от 2002 г.).

§ 4. Контролът по прилагането на наредбата се осъществява от министъра на околната среда и водите или от упълномощени от него лица.

§ 5. Наредбата влиза в сила от датата на обнародване в "Държавен вестник".



Приложение № 1 към [чл. 3](#)

Норми за предохранителни концентрации за тежки метали и металоиди в почвата (определени като общо съдържание в mg/kg суха почва при екстракция с ацетон)

Почва	Тежки метали и металоиди				
	арсен As	кадмий Cd	мед Cu	хром Cr	никел Ni
Фонови концентрации					
Стандартна почва с pH (H ₂ O) \geq 6,0	10	0,4	34	65	46
Предохранителни концентрации					
1. Глинесто-песъчливи и песъчливи почви	15	0,6	50	90	60
2. Песъчливо-глинести	15	0,6	60	110	65
3. Глинести почви	20	1,0	70	130	70
4. Почви с повишено природно съдържание	Установяват се, ако е необходимо, на базата на локални фонов				

на ТММ

Забележки:

1. При $pH < 6,0$ предохранителните стойности за почвите с пясъчливо-глинест механичен състав се прилагат за глинести почви, а стойностите за глинесто-пясъчливите и пясъчливите почви - за почвите с пясъчлив глинест механичен състав.

2. За олово границата на $pH \leq 5,0$.

Норми за максимално допустими концентрации и интервенционни концентрации за тежки метали и металоиди на постоянни тревни площи (определени като общо съдържание в mg/kg суха почва при ек

ТММ	pH (H ₂ O)(1)	Максимално допустими концентрации		
		обработваеми земи	постоянни тревни площи	коэффициент на корекция КК(2)
1	2	3	4	5
Арсен (As)		25	30	1,2
Кадмий (Cd)	<6,0	1,5	2,0	1,3
	6,0 - 7,4	2,0	2,5	
	>7,4	3,0	3,5	
Мед (Cu)	<6,0	80	80	1,2
	6,0 - 7,4	150	140	
	>7,4	300	200	
Хром (Cr)		200	250	1,2
Никел (Ni)	<6,0	90	70	1,2
	6,0 - 7,4	110	80	
	>7,4	150	110	
Олово (Pb)	<6,0	60	90	1,3
	6,0 - 7,4	100	130	
	>7,4	120	150	
Живак (Hg)		1,5	1,5	1,2
Цинк (Zn)	<6,0	200	220	1,3
	6,0 - 7,4	320	390	
	>7,4	400	450	

Забележки:

(1) pH, определено при съотношение почва : вода 1:5 и време на взаимодействие с вода 5 h.

(2) КК - коэффициент за корекция се прилага за почви със съдържание на физична глина (частици <0,01 mm) 20 cm) и/или хоризонт А (0 - 10 cm) на необработваеми земи чрез умножаване на стойностите на максимално допустими концентрации на земи и постоянни тревни площи с КК. Данните за съдържание на физична глина се вземат от почвени карти и

Норми за максимално допустими концентрации и интервенционни концентрации за тежки метали и металоиди на спортни площадки и индустриални/производствени терени (определени като общо съдържание в mg/kg с

ТММ	Населени места, паркове, спортни площадки	
	МДК	ИК
Арсен (As)	25	50
Кадмий (Cd)	8	12
Мед (Cu)	300	500
Хром (Cr)	200	550
Никел (Ni)	100	300
Олово (Pb)	200	500
Живак (Hg)	8	10
Цинк (Zn)	400	900

Приложение № 2 към [чл. 4](#)

Норми за предохранителни концентрации, максимално допустими концентрации и интервенционни концентрации на нефтопродукти в почвите (определени като общо съдържание в mg/kg суш)

№	Наименование	Справочни фонове стойности	ПК
I. Полициклични ароматни въглеводороди			
1	РАН16(сума)	0,150	0,40
2	Нафтаген	0,022	0,02
3	Аценафтен/АСЕ	0,010	0,03
4	Аценафтилен/АСУ	0,003	0,03
5	Флуорен/FLU*	0,010	0,03
6	Фенантрен/РНЕ	0,015	0,04
7	Антрацен/АНТ	0,005	0,05
8	Флуорантен/FLA	0,015	0,02
9	Пирен/PYR	0,008	0,02
10	Бенз[а]антрацен/ВаА	0,003	0,02
11	Хризен/CHR	0,008	0,02
12	Бензо[б]флуорантен/BbF + Бензо[j]флуорантен/BjF + Бензо[к]флуорантен/BkF	0,016	0,02
13	Бензо[а]пирен/ВаР	0,005	0,01
14	Бензо[е]пирен/ВеР	0,008	0,02
15	Индено[1,2,3-сd]пирен/IND	0,011	0,02
16	Дибенз[аh]антрацен/DbahA	0,002	0,02
17	Бензо[ghi]пирилен/BghiP	0,004	0,02
II. Полихлорирани бифенили			
18	РСВ6(сума)	0,005	0,02
19	2,4,4'-трихлорбифенил РСВ-28	0,001	0,00
20	2,2',5,5'-тетрахлорбифенил РСВ-52	0,001	0,00
21	2,2',4,5,5'-пентахлорбифенил РСВ-101	0,001	0,00
22	2,2',4,4',5'-хексахлорбифенил РСВ-138	0,001	0,00
23	2,2',4,4',5,5',- хексахлорбифенил РСВ-153	0,001	0,00
24	2,2',3,4,4',5,5',-хептахлорбифенил РСВ-180	0,000	0,00
III. Органохлорни пестициди			
25	Хексахлорбензен	-	0,02
26	алфа-бета-гама (**)-Хексахлорциклохексан	-	0,00
27	DDX (сума DDT, DDD и DDE) DDX (сума DDT, DDD и DDE)	-	0,3
28	2,4' и 4,4'- Дихлордифенилдихлоретилен /о,р'-и р,р'-DDE/	-	0,1
29	2,4' и 4,4'-Дихлордифенил-2,2- дихлоретан /о,р'-и р,р'-DDD/	-	0,1
30	2,4' и 4,4'-Дихлордифенил-2,2,2- трихлоретан /о,р' и р,р'-DDT/	-	0,1
31	IV. Нефтопродукти	-	100

Забележки.

(*) Стойността се отнася за индустриални/производствени терени.
(**) α , β , γ



Приложение № 3 към [чл. 5, ал. 3](#)
Дълбочина на пробовземане на почвени проби според типовете
земеползване

Тип земеползване	Дълбочина на пробовземане (cm)
Населени места	
Паркове	0 - 10
Спортни площадки	10 - 40
Индустриални/ производствени терени	0 - 10 10 - 40
Обработваеми земи	0 - 20 20 - 40
Постоянни тревни площи	0 - 10 10 - 40